

Vėlyvasis sovietmetis Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje: naujausios tyrimų kryptys

Santrauka

„Vėlyvojo socializmo“ sąvoka plačiai naudojama Vakarų mokslininkų tyrimuose SSRS gyvavimo laikotarpiui nuo septintojo iki devintojo dešimtmečio vidurio apibūdinti. Ši sąvoka išpopuliarėjo praėjusio amžiaus paskutiniajame dešimtmetyje, siekiant atkreipti dėmesį į intensyvius socialinius procesus, vykusius už vadinamosios politinės stagnacijos uždangos. Šios sąvokos atsiradimas ir sklaida žymi metodologinį ir teminį sovietmečio tyrimų lūžį, primenantį

praėjusio amžiaus septintojo dešimtmečio „revizionistinį posūkį“, kada buvo ypatin-
gai susitelkta ties šio periodo socialinių ir kultūrinių procesų istorijos tyrimais, egodokumentika, auto/biografijoms ir atminties transformacijoms. Straipsnyje apžvelgiamos naujausiųjų vėlyvojo sovietmečio tyrimų tendencijos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, lyginant jas su SSRS „vėlyvojo socializmo“ tyrimų sklaida bei transformacijomis Vakarų akademinėje terpėje.

Esminiai žodžiai: sovietmečio tyrimai, Baltijos regionas, vėlyvasis sovietmetis, sakytinė istorija, istoriografija.